

ДО БІОЛОГІЇ БІЛОГО ЛЕЛЕКИ НА ЛЬВІВщинІ
О.Р.Дітчук

Збір матеріалу проводився в 1989-91 роках. За цей період нами виявлено 74 гнізда білого лелеки /*Ciconia ciconia* /L./ в 7 районах Львівської обл.: Дрогобицькому /35/, Буському /13/, Городоцькому /8/, Самбірському і Золочівському /по 6/, Стрийському і Старосамбірському /по 3/. 72 /97,2%/ гнізда знаходились в населених пунктах, 2 /2,8% - за їхніми межами /обидва - в Буському р-ні/. Переважна більшість гнізд /55 або 76,3%/ виявлено на території садиб, 17 /23,7% - вздовж вулиць. 49 /66,2%/ гнізд розташовані на деревах, 22 /29,8% - на стовпах, 3 /4,0% - на дахах будівель. Видовий склад дерев, на яких знаходились гнізда, невеликий: в основному це ясени, рідше - каштани. В с.Утішків Буського р-ну лелеки загнизувалися на вербі і сосні /під обома гніздами є колеса, встановлені людьми/. 15 гнізд, що знаходились на деревах, мали під собою штучні платформи, 7 - не мали, щодо інших - дані відсутні.

Нами найкраще вивчено територію Дрогобицького р-ну - гнізда виявлено в 15 із 73 населених пунктів. З них 25 /71,4% знаходились в межах садиб, II /28,6% - вздовж вулиць. 23 /65,7% гнізда були розташовані на деревах, II /31,5% - на стовпах, I /2,8% - на даху. Гнізда, споруджені на деревах, знаходились, як правило, на верхівці. Однак, в с.Ріпчинці Дрогобицького р-ну знайдено гніздо на дошках, прибитих до бічних гілок ясеня, на висоті 2,5 м.

За час обліків ми проводили також опитування місцевих жителів, в обійстях яких знаходились гнізда, щодо кількості пташенят і віку гнізда. Отримали 36 відповідей. У 1988 р. з кожного гнізда вилетіло в середньому 2,9 молодих лелек, 1989 - 2,8, 1990 - 3,1. У 1989 р. було досить засушливе літо і через це багато лелек викидали пташенят із гнізд.

В с.Утішків у 1976 р., в одному гнізді було 6 яєць. Згодом одне яйце лелеки викинули, а з п'ятих проклюнулося пташенята, яких батьки благополучно вигодували. Цікаво, що дане гніздо, знаходилося на електричному стовпі і проводах, які відходили від нього. У 1987 р., не витримавши ваги гнізда, проводи обірвалися. Проте, на наступний рік лелеки загнизувалися на цьому стовпі повторно. Середній вік гнізда становив 12,9 років, на Дрогобиччині -

16,0. Найбільш "молоді" гнізда виявлені в с.Утішків. Тут добротня кормова база і люди з любов'ю ставляться до цих птахів. Максимальний вік /35-40 років/ мають гнізда в с.Ремезівці Золочівського р-ну, с.Ів. Франка і смт.Медениця Дрогобицького р-ну. Середній вік гнізда пов'язаний з багаторічною динамікою чисельності лелек. Із збільшенням кількості птахів, збільшується кількість новозбудованих гнізд, а це означає, що середнє значення віку гнізда буде знижуватись. На жаль, тільки 2 із 36 досліджених нами гнізд, були збудовані в період 1989-91 років.

За останні 3-5 десятиріч чисельність білих лелек помітно знизилась. Частково це пов'язане із руйнуванням солом'яних дахів - основного місця гніздування лелек в минулому. На черепичних та інших дахах лелеки не гніздяться, навіть коли є штучна платформа. Виняток становить гніздо, збудоване в 1985 р. в с.Ріпчинці, яке знаходилось на платформі, прилаштованій на черепичному даху.

To the White Stork biology in the Lviv Region. - O.R. Ditchuk. -
Data about 74 nests collected in 1989-1991 are represented.

Адреса автора: Україна / Ukraine /; 293720, Львівська обл., м.Дрогобич, вул. В. Великого, 74/42, Дітчук О.Р.